

Ljubljansko barje, Slovinsko. Foto: Maša Šorn

VIZUALIZÁCIA A ZAPOJENIE VEREJNOSTI

NOVÉ DIGITÁLNE NÁSTROJE PRE PODPORU PARTICIPAČNÝCH PROCESOV

Vývoj krajiny je veľmi zložitý problém, ktorý podľa filozofie projektu VITAL LANDSCAPES nezávisí iba na odbornosti projektantov, architektov a ďalších kvalifikovaných pracovníkov. Poľnohospodári, regionálne zainteresované strany a „obyčajní ľudia“ sa môžu takisto považovať za odborníkov, pretože žijú a pracujú v krajine. Podobne znie hlavné poslanie projektu: **Oživte svoju krajinu! My všetci sme súčasťou svojej krajiny a jej vývoja. Podoba našej budúcej krajiny závisí na nás!**

Ako však môžeme zapojiť osoby s rôznymi úrovňami znalostí a odlišných pohľadov na krajinu do procesov plánovania a vývoja? A ako môžeme vytvoriť dostatočne kvalitnú participáciu a plodnú kultúru verejnej debaty? Tu môžu nové digitálne nástroje pre vizualizáciu zmien krajiny v kombinácii so zapojením verejnosti napomôcť pri hľadaní vhodných a široko prijímaných riešení pre udržateľný rozvoj krajiny.

Preto je vývoj a príkladné zavádzanie nových digitálnych nástrojov pre vizualizáciu zmien krajiny jedným

z kľúčových aspektov projektu VITAL LANDSCAPES. Tento bulletin poskytuje podrobné informácie o činnostiach projektu, ktoré súvisia s touto témou, a predkladá ďalšie prístupy k vizualizácii krajiny.

Toto vydanie takisto obsahuje aktualizáciu najnovších výsledkov projektu a pripravované aktivity. Na strane 4 uvádzame podrobnejší profil partnera projektu číslo 2, spoločnosti Landesheimatbund Sachsen-Anhalt. Pre ďalšie informácie prosím navštívte naše webové stránky www.vital-landscapes.eu, alebo nás kontaktujte priamo.

Pretože rok sa chýli ku koncu, prajeme všetkým našim čitateľom kludne prežitie vianočných sviatkov! Radi by sme poďakovali všetkým, ktorí pomohli podporiť prvé kroky projektu VITAL LANDSCAPES – tešíme sa na pokračovanie našej spolupráce v roku 2011 a v ďalších rokoch!

Jörn Freyer a Burkhardt Kolbmüller (koordinátori)

MODERNÉ TECHNIKY VIZUALIZÁCIE ZMIEN KRAJINY

MEDZINÁRODNÝ SEMINÁR, KRAKOV/PL, 27.–28. SEPTEMBER 2010

Vývoj krajiny je komplexný proces, ktorý zahrňuje mnoho subjektov, často úplne odlišnými a protichodnými (ekonomické, finančné, ...) záujmy. Dokonca aj keď sú scenáre vývoja predmetom verejnej diskusie (čo nie je častý prípad), nemajú mnohí účastníci dostatočné informácie a schopnosti, aby sa mohli predstaviť výsledky rôznych scenárov. Okrem toho zložitosť a nepreniknuteľnosť plánovacích dokumentov zabraňujú a demotivujú laickú verejnosť pri využití príležitostí možného zapojenia.

Predpokladom projektu VITAL LANDSCAPES je skutočnosť, že moderné vizualizačné nástroje môžu povzbudiť, podporiť a uľahčiť zapojenie verejnosti do územného plánovania. V súčasnej dobe je na trhu neprieberné množstvo rôznych prístupov a riešení, napríklad 2D alebo 3D vizualizácie, statické alebo dynamické systémy s interaktivitou, alebo bez nej a tak ďalej. Takisto sa značne líšia náklady, technologické požiadavky a príslušné prípravné práce (napr. zhromaždiť potrebné údaje).

Na seminári na Krakovskej poľnohospodárskej univerzite (27.–28. septembra 2010) boli predstavené existujúce riešenia s ohľadom na určenie vhodného softvéru, ktorý podporuje ciele projektov o ktorých sa taktiež diskutovalo. Cieľom seminára bolo nájsť odpovede na nasledujúce otázky:

- Aké produkty sú na trhu k dispozícii a aké sú ich silné a slabé stránky?
- Ktoré riešenia sú vhodné pri procese zapojenia verejnosti v menšom meradle (napr. obce) s ohľadom

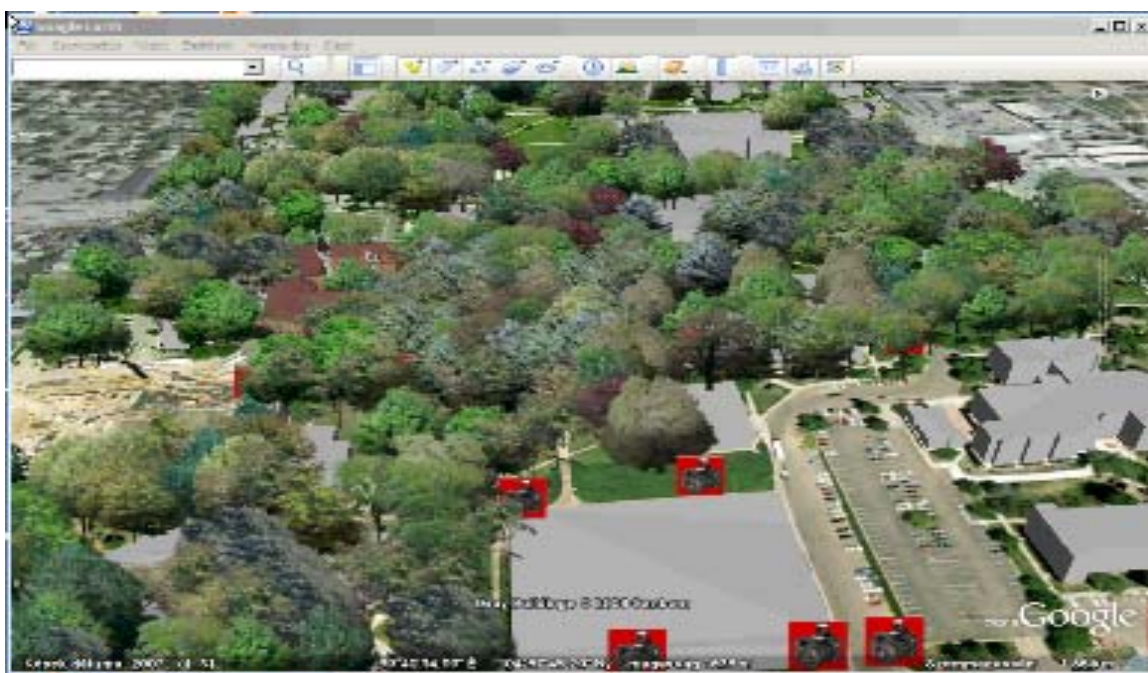
na obmedzený rozpočet a ľudské zdroje (napr. pri zbere dát)?

– Ktoré vizualizačné nástroje najlepšie pomôžu laikom (napr. regionálnym zainteresovaným stranám a verejnosti), aby si predstavili dôsledky rôznych alternatív?

Na základe vyššie uvedeného identifikovali odborníci z PP6 a PP7 nasledujúce špecifické požiadavky vizualizačných nástrojov v procesoch zapojenia verejnosti:

- on-line (nemal by byť vyžadovaný špeciálny softvér, iba pripojenie na internet)
- bezplatný prehliadač pre užívateľov (bez nákladov pre užívateľov)
- jednoduché ovládanie (nie sú potrebné žiadne špeciálne znalosti)
- rýchle, fotorealistické zobrazenie, detailné objekty
- interaktivita
- ovládanie veľkých plôch (krajiny)
- modelovanie terénu (reálna 3D vizualizácia)
- objekty v krajine (schopnosť zvládnuť 3D objekt)
- ovládanie scenára (pred/po) k vizualizácii zmien krajiny
- schopnosť používať bežné dáta z GIS a CAD (nie je potrebný žiadny špeciálny formát, alebo úprava)

Po porovnaní vlastností, cien a zložitosti rôznych softvérových riešení (viď. tabuľka) bol ako najvhodnejší nástroj pre účely projektu VITAL LANDSCAPES určený GoogleEarth. Následne budú pilotné projekty tento nástroj podrobne testovať.

Požiadavky	VNS	LandSi m3D	Terragen	GenesisIV	ArcGIS	Bing	Lande Xplore	Google Earth
on-line	O	O	O	O	X	X	X	X
bezplatný prehliadač pre užívateľov	X	O/X	O	X	X	X	X	X
jednoduché ovládanie	O	O						X
dômyslná možnosť zobrazení	X		O	O	X	O/X	X	X/O
rychlosť zobrazovania	O/X	X	O	O	O	X	O	X
detailné objekty	X	X	X	X	X	X/O	X	X/O
interaktivita	X/O	X/O	O	O	X	X	O/X	X
ovládanie veľkej plochy	O	X	O	O	X	X	O	X
modelovanie terénu	X	X	X	X	X/O	X	X	X
2D/3D	X	X	X	X	X/O	X	X	X
podpora objektov v kraji	X	X	X	X	X/O	X	X	X
pred/po ovládanie scénáře	X	X	O	O	X	O	X/O	X/O
možné používať data z GIS a CAD	X	X	X/O	X/O	X	X	X/O	X

Vlastnosti rôznych softvérových riešení participatívneho plánovania krajiny

MODERNÉ TECHNIKY VIZUALIZÁCIE

PRÍSTUPY A PROJEKTY

Aby sa zabránilo strate času pri objavovaní už objaveného, kontaktovali pracovníci projektu VITAL LANDSCAPES ďalšie projekty, ktoré sa zaoberajú vizualizáciou krajiny v procesoch zapojenia verejnosti. Niektoré z nich zahŕňujú tie najzaujímavejšie prístupy:

VISULANDS

Na Švajčiarskom federálnom technologickom inštitúte v Zürichu poskytol projekt VISULANDS analýzu preferencií verejnosti a využívania pôdy pozemkovým manažérom so zámerom vyvinúť vizualizačné nástroje, ktoré uľahčujú zapojenie verejnosti do riadenia krajiny.

http://lrg.ethz.ch/visulands/fs_visulands.html

VIRTUAL LANDSCAPE THEATRE

Virtual Landscape Theatre, vyvinuté inštitútom Macaulay Land Use Research Institute v Aberdeenu (UK), je mobilné projekčné zariadenie, ktoré využíva počítačové modely k vytvoreniu „pôsobivej“ vizualizácie miestneho prostredia a pomôcť tak ľuďom objavovať ich minulé, súčasné a budúce krajiny.

www.macauly.ac.uk/landscapes/

MODELLING TERRESTRIAL SYSTEMS

Výskumné stredisko Helmholtz Research Centre Leipzig (DE) vyvíja nástroje pre modelovanie, ktoré sa zameriavajú na vizualizáciu komplexných environmentálnych údajov a procesov a na správu databázy.

www.ufz.de/index.php?en=17870

PLUREL

Projekt PLUREL, financovaný z prostriedkov 6. rámcového programu a vedený Univerzitou v Kodani (DK), vyvíja nové nástroje pre plánovanie a predpovedá potrebné kroky pre rozvoj udržateľných vzťahov medzi vidiekom a mestom v otázkach využívania pôdy.

www.plurel.org

Komunita Raba Wyžna, Polsko. Foto: Jacek Pijanowski

NOVINKY PROJEKTU

AKTUALIZÁCIE WEBU

Webové stránky projektu boli nedávno aktualizované a doplnené o ďalšie informácie o ochrane krajiny a vizualizácii: www.vital-landscapes.eu.

LETÁK A BROŽÚRA

V súlade s pracovným plánom vydal tím VITAL LANDSCAPES projektový leták a informačnú brožúru, pričom oba materiály sú k dispozícii nielen on-line, ale takisto ako tlačaná verzia.

SFDET@GF; 7V BRATISLAV 7

Ďalšie stretnutie partnerov projektu VITAL LANDSCAPES sa bude konať 17.–18. marca 2011 v Bratislave (SK) a usporiada ho Geografický ústav Slovenskej akadémie vied. Okrem prezentácie pilotných projektov PP4 sa bude konať seminár pracovnej skupiny PB3, kde sa prejedná vyhodnotenie predchádzajúcich projektov.

EXKURZ; 3 DO SLOVINSKA

5.–6. mája 2011 navštívi medzinárodná exkurzia pilotné projekty PP8 v Ljubljansko barje.

F>3

PUBLIKOVANÉ
Landgesellschaft Sachsen-Anhalt

REDAKCIA
Jörn Freyer
Burkhardt Kolbmüller

FINANCOVÁNÍ

Tento projekt je realizovaný prostredníctvom Programu CENTRAL EUROPE a spolufinancovaný ERDF (Európskym fondom regionálneho rozvoja).

PARTNER PROJEKTU ČÍSLO 2: LANDESHEIMATBUND SACHSEN-ANHALT

PRACUJE S ĽUDMI PRE ĽUDÍ

Zrúcanina kostola neďaleko Nietleben, Nemecko. Foto: Annette Schneider

Landesheimatbund Sachsen-Anhalt je hlavná mimovládna organizácia v oblasti zachovávanía dedičstva, dokumentácie krajiny, výskumu folklóru a regionálnej histórie v Spolkovej zemi Sasko-Anhaltsko v strednom Nemecku. Spoločnosť bola založená v roku 1990, je aktívne podporovaná regionálnym ministerstvom kultúry a zastupuje početné miestne a regionálne združenia a projekty zamerané na kultúrne dedičstvo. Medzi hlavné oblasti činnosti patrí:

- pamiatková starostlivosť
- regionálna a miestna história
- tradičná a súčasná kultúra
- umenie a hudba
- zachovanie kultúrnej a prírodnej krajiny
- regionálne jazyky a dialekty

Landesheimatbund Sachsen-Anhalt organizuje konferencie a semináre, vzdelávacie aktivity, výstavy a kultúrne akcie. Medzi hlavné činnosti patrí práca s deťmi a občianskou spoločnosťou. Spoločnosť je partnerom v regionálnych, národných i nadnárodných projektoch.

V rámci projektu VITAL LANDSCAPES plní spoločnosť Landesheimatbund Sachsen-Anhalt nasledujúce úlohy:

- Vývoj a adaptácia geograficky odvodených, on-line databáz kultúrnych krajinných prvkov.
- Príkladná vizualizácia zmien krajiny a vývoja krajiny digitalizáciou historických máp z rôznych storočí.
- Príprava a organizácia nadnárodných študijných ciest pre regionálne zainteresované strany, aby sa zoznámili s najlepšimi realizovanými stratégiami vo vývoji krajiny v zúčastnených regiónoch.
- Školenie sprievodcov kultúrnou krajinou podľa európskych noriem a rozvoj učebných osnov, vhodných pre všetky krajiny strednej Európy.

Kontakt:

Landesheimatbund Sachsen-Anhalt
Magdeburger Straße 21
D-06112 Halle / Saale (DE)
Dr. Annette Schneider
schneider@lhbsa.de
www.lhbsa.de